

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 26 lipca 2018 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego pochodzącego od Komisji do Spraw Petycji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przekazanym przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z 20 czerwca 2018 r. (znak: GMS-WP-173-181/18), opiniuje go negatywnie.

Projektowana regulacja prowadzi do zniesienia wstępnej kontroli skargi kasacyjnej (tzw. „przedsądu”). W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, może to doprowadzić do paraliżu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego poprzez gwałtowne zwiększenie wpływu spraw. Doprowadzi do opóźnienia w rozpoznaniu spraw, w których występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wbrew twierdzeniom projektodawcy funkcjonowanie instytucji przedsądu oraz możliwość orzeczenia przez Sąd Najwyższy co do istoty sprawy nie budzą tak poważnych wątpliwości by uzasadniały one zupełne ich zniesienie. Ponadto nie jest aktualna teza o braku obowiązku pisemnego uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego w przedmiocie odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 30 maja 2007 r. (sygn. akt SK 68/06) art. 398⁹ § 2 zdanie drugie, przewidujący brak obowiązku sporządzenia pisemnego uzasadnienia tego rodzaju postanowienia, został uznany za niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i tym samym nie znajduje zastosowania w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Krajowa Rada Sądownictwa podkreśla, że także Europejski Trybunał Praw Człowieka wielokrotnie potwierdzał, że prawo dostępu do sądu przy rozpatrywaniu kasacji może podlegać pewnym ograniczeniom, zaś obowiązująca Konstytucja ustanawia zasadę dwuinstancyjności, a zakres kognicji polskiego Sądu Najwyższego jest bardzo szeroki, w porównaniu do regulacji obowiązujących w innych państwach.